

2.3.2026

Dnro 89/03.04.04.04.09/2025

Asia

Aluevalitus

Valittajat

Henri Sihvonen, Savonlinna, asiakumppaneineen

Päätös, josta valitetaan

Etelä-Savon hyvinvointialueen aluevaltuusto 11.12.2024 § 77

Aluevaltuusto on hyväksynyt vuoden 2025 talousarvion ja 2025–2027 taloussuunnitelman liitteineen asian käsittelyssä hyväksytyin muutoksin ja lisäyksin. Aluevaltuusto on lisäksi valtuuttanut talouspalvelut tekemään talousarviokirjaan tarvittaessa teknisiä korjauksia.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valittajat ovat vaatineet aluevaltuuston päätöksen 11.12.2024 § 77 kumoamista ja täytäntöönpanon kieltämistä siltä osin, kun päätös koskee talousarviokirjan liitteen 2 taulukossa mainittuja seuraavia terveystalouden toimialan sopeutustoimenpiteitä:

1. Akuuttipalveluiden palvelualueella toimenpidekokonaisuus ”Akuuttipalveluiden muutokset”. Toimenpidekokonaisuus koskee kirurgian päivystyksen lakkautusta Savonlinnan keskussairaalasta.
2. Sairaalapalveluiden palvelualueella toimenpidekokonaisuus ”Sairaalapalveluiden ja päivystyksen muutokset”. Toimenpidekokonaisuus koskee anestesiologiapäivystyksen lakkautusta, tehovalvonnan lakkautusta, osastopaikkojen vähentämistä, sydänvalvonnan lakkautusta, leikkausosaston varallaolon lakkautusta ja ostopalveluna hankittujen erikoislääkärien työpanoksen vähentämistä Savonlinnan keskussairaalasta.
3. Sote-keskuspalveluiden palvelualueella toimenpidekokonaisuutta ”Suun terveydenhuollon sopeutustoimet” siltä osin, kun ne koskevat Savonlinnan keskussairaalan tiloissa tehtävää toimintaa.

Valittajat ovat perustelleet vaatimuksiaan valituksesta tarkemmin ilmi käyvin tavoin muun ohella seuraavilla seikoilla:

Päätöksellä hyväksytyistä tuotannollistaloudellisista säästöistä aiheutuu olennaisia muutoksia Savonlinnan sairaalassa työskentelevien lääkäreiden toimenkuvaan ja palkkaan. Päätöksellä on vaikutuksia myös lääkäreiden erikoistumiskoulutukseen. Näin suuret muutokset olisivat vaatineet yhteistoimintaneuvottelut ja henkilöstön kuulemiset. Pidetyissä yhteistoimintaneuvotteluissa ei kuitenkaan lainkaan suoritettu lääkäreiden kuulemisia, koska suunniteltujen sopeutusten ei katsottu vaikuttavan lääkäreihin. Myös yhteistoimintaneuvottelujen jälkeen suoritettujen henkilöstön kuulemiset ovat olleet puutteellisia siltä osin kuin tehtävien muutokset eivät ole yhteistoimintalain mukaisia. Eräiden lääkäreiden osalta kuulemisia ei ole suoritettu lainkaan. Yhteistoimintalain ulkopuolisista työnkuvan muutoksista on tullut neuvotella henkilöstön kanssa. Asiaa ei ole valmisteltu aluevaltuuston päätöksessä 7.10.2024 ohjeistetulla tavalla eli yhdessä henkilöstön kanssa.

Eduskunnan 30.12.2024 hyväksymä laki terveydenhuoltolain muuttamisesta ei ole vaatinut nyt päätettyjä muutoksia, vaan syyt sopeutustoimille ovat tuotannollistaloudellisia. Kirurgian etupäivystysvuorolistat vuodelle 2025 on julkaistu työntekijöille sitovasti ennen aluevaltuuston päätöstä niiden lopettamisesta. Päätös ei tuo tavoiteltuja säästöjä, sillä jo sovitut päivystysvuorot korvataan pääsääntöisesti ostopalvelulääkäreillä, joiden kustannukset ovat nykyistä virkalääkäriäyöpanosta suurempia.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Aluehallitus on antanut lausunnon, jossa se on ensisijaisesti vaatinut valituksen jättämistä tutkimatta, koska valituksessa ei ole esitetty hyvinvointialueesta annetun lain 140 §:n mukaisia valitusperusteita. Toissijaisesti aluehallitus on vaatinut valituksen hylkäämistä.

Valittajalle on varattu tilaisuus vastaselityksen antamiseen. Vastaselitystä ei ole annettu.

Hallinto-oikeus on varannut valittajille tilaisuuden täydentää valitustaan esittämällä selvitystä siitä, mihin perustuu niiden valittajien valitusoikeus, joilla ei ole kotikuntaa Etelä-Savon hyvinvointialueen alueella. Selvitystä ei ole annettu.

Täytäntöönpanomääräys

Itä-Suomen hallinto-oikeus on välipäätöksellään 25.4.2025 nro 910/2025 hylännyt valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä koskevan vaatimuksen.

Merkitään

Hallinto-oikeus on samana päivänä tämän päätöksen kanssa antamallaan kahdella erillisellä päätöksellä ratkaissut kaksi muuta Etelä-Savon hyvinvointialueen aluevaltuuston 11.12.2024 § 77 päätöksestä tehtyä valitusta (diaarinumerot 127/2025 ja 159/2025).

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus ei tutki valitusta Mielosen, Arvosen, Hujalan, Karppisen, Hannulan, Ahon, Ruotsalaisen, Martamon ja Lysakovin tekemänä.

Hallinto-oikeus jättää tutkimatta lääkäreiden virkasuhteiden muutoksia koskevat valitusperusteet, yhteistoimintalain vastaisuutta koskevat valitusperusteet sekä päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen liittyvät valitusperusteet.

Muilta osin hallinto-oikeus hylkää aluehallituksen vaatimuksen valituksen tutkimatta jättämisestä.

Hallinto-oikeus hylkää valituksen tutkituilta osin.

Perustelut

Asian käsittelyn lähtökohdat ja tutkimatta jättäminen

Hyvinvointialueesta annetun lain 140 §:n 2 momentin mukaan aluevalituksen saa tehdä sillä perusteella, että:

- 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;
- 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; tai
- 3) päätös on muuten lainvastainen.

Lain 141 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta.

Lain 142 §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuksen ja aluevalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*) sekä hyvinvointialueen jäsen.

Väestötietojärjestelmästä saadun selvityksen perusteella Mielonen, Arvonen, Hujala, Karppinen, Hannula, Aho, Ruotsalainen, Martamo ja Lysakov eivät ole kotikuntansa perusteella hyvinvointialueesta annetun lain 3 §:n mukaisia Etelä-Savon hyvinvointialueen jäseniä, eivätkä kyseiset valittajat ole esittäneet muutakaan selvitystä valitusoikeudestaan. Jäljempänä päätöksessä esitetyt perustelut huomioden päätös ei myöskään kohdistu kyseisiin henkilöihin eikä päätös ole välittömästi vaikuttanut heidän oikeuksiinsa, velvollisuuksiinsa tai etuihinsa siten, että heitä tulisi asiassa pitää asianosaisina. Asia tulee hallinto-

oikeuden tutkittavaksi muiden valituksessa mainittujen henkilöiden tekemänä valituksena.

Hallinto-oikeus toteaa, että aluevaltuusto on valituksenalaisella päätöksellään hyväksynyt vuoden 2025 talousarvion ja 2025–2027 taloussuunnitelman, jonka yhteydessä on osana talousarviota ja taloussuunnitelmaa hyväksytty Savonlinnan keskussairaalaan koskevia muutoksia akuuttipalveluihin, sairaalapalveluihin ja päivystykseen sekä sairaalan tiloissa tehtävään suun terveydenhuoltoon. Asiassa on kysymys aluevaltuuston talousarviota ja taloussuunnitelmaa koskevan päätöksen lainmukaisuudesta valituksessa esiin tuoduilta osin.

Valittajat ovat esittäneet, että päätöksellä on laajoja vaikutuksia muun ohella Savonlinnan keskussairaalaan työskentelevien lääkäreiden virkasuhteisiin. Valituksenalaisella päätöksellä ei ole kuitenkaan päätetty kenenkään yksittäisen viranhaltijan virkasuhteesta tai virkasuhteisiin liittyvistä muutoksista. Talousarviota ja taloussuunnitelmaa koskevassa päätöksessä on tältä osin kyse vain asian valmistelusta. Siltä osin, kuin valitusta on perusteltu lääkäreiden virkasuhteisiin liittyvillä muutoksilla, eivät nämä valitusperusteet tule nyt käsiteltävänä olevan asian yhteydessä tutkittaviksi.

Hallinto-oikeus toteaa, että työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain 23 §:n mukaisesti kyseiseen lakiin perustuvat riita-asiat käsitellään yleisessä tuomioistuimessa, eikä hallinto-oikeus ole siten toimivaltainen tutkimaan kyseisen lain vastaisuuteen liittyviä valitusperusteita.

Aluevalituksen voi tehdä ainoastaan laillisuusperusteella. Valittajat ovat esittäneet valituksessaan erilaisia päätöksen vaikutuksiin liittyviä huomioita ja väitteitä, kuten vaikutukset lääkäreiden erikoistumiskoulutukseen, sekä erilaisia näkökohtia siitä, minkä takia talousarvion ja taloussuunnitelman mukaisia sairaalan toimintojen supistamiseen tähtääviä toimia ei tulisi tehdä. Hallinto-oikeus katsoo, että kyseiset valitusperusteet koskevat päätöksen tarkoituksenmukaisuutta, eivätkä valittajat ole esittäneet tältä osin perusteita, joilla he katsovat päätöksen olevan lainvastainen. Tarkoituksenmukaisuusperusteella ei voi tehdä aluevalitusta, joten valittajien edellä mainitun kaltaiset valitusperusteet on jätettävä tutkimatta.

Hallinto-oikeuden toimivaltaan kuuluu tutkia valituksenalaisen päätöksen lainmukaisuus valituksessa esitettyjen hyvinvointialueesta annetun lain 140 §:n 2 momentin mukaisten valitusperusteiden johdosta. Hallinto-oikeus katsoo jäljempänä selostetuin tavoin valittajien vedonneen puutteelliseen kuulemiseen ja virheelliseen valmisteluun, tutkii mainitut valitusperusteet ja hylkää aluehallituksen vaatimuksen valituksen tutkimatta jättämisestä mainituilta osin.

Tutkituilta osin

Valittajat ovat tuoneet esiin, ettei päätöstä ole valmisteltu aluevaltuuston ohjeistamalla tavalla, päätökset eivät tuo tavoiteltuja säästöjä ja että päätöksen valmistelu on ollut puutteellista, eikä kaikkia lääkäreitä, joihin asia vaikuttaa, ole kuultu asianmukaisesti. Hallinto-oikeus tulkitsee valituksessa esitettyjä valitusperusteita siten, että valittajat ovat katsoneet päätöksen valmistelun olleen puutteellista, päätöksen perustuneen virheellisiin tietoihin ja että päätöstä tehtäessä on tapahtunut kuulemisvirhe.

Hallinto-oikeus toteaa, että edellä selostetuin tavoin asiassa on kysymys aluevaltuuston talousarviota ja taloussuunnitelmaa koskevan päätöksen lainmukaisuudesta, eikä valituksenalaisella päätöksellä ole päätetty kenenkään yksittäisen viranhaltijan virkasuhteesta tai virkasuhteeseen liittyvistä muutoksista, vaan mahdolliset työntekijöitä yksilöllisesti koskevat päätökset tehdään erikseen. Hallinto-oikeus toteaa, ettei valituksenlainen päätös ole koskenut suoraan kenenkään yksittäisen lääkärin etua, oikeutta tai velvollisuutta siten, että heitä olisi tullut pitää hallintolain 11 §:ssä tarkoitettuina asianosaisina siten, että heitä olisi tullut kuulla talousarviosta ja -suunnitelmasta päätettäessä hallintolain 34 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla.

Hyvinvointialueesta annetun lain (hyvinvointialuelaki) 98 §:n mukaan aluehallituksen on valmisteltava aluevaltuustossa käsiteltävät asiat (--). Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Hallinto-oikeus toteaa, ettei hyvinvointialueilla ole säännöksiä siitä, miten aluehallituksen on valmisteltava aluevaltuustossa käsiteltävät asiat. Valmistelun laajuus samoin kuin se, mitä selvityksiä aluehallitus harkitsee tarpeelliseksi liittää valtuustolle toimitettavaan aineistoon, riippuu kulloinkin käsiteltävän asian laadusta. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa on ollut kysymys päätöksestä, jolla aluevaltuusto on hyväksynyt hyvinvointialueen vuoden 2025 talousarvion ja 2025–2027 taloussuunnitelman liitteineen asian käsittelyssä hyväksytyin muutoksin ja lisäyksin. Talousarvioon ja -suunnitelmaan sisältyviä sopeutustoimia on käsitelty muun ohella aluevaltuustossa 7.10.2024 (§ 70), jolloin aluevaltuusto on palauttanut asian uuteen valmisteluun muun muassa sairaalapalveluita ja päivystystä, akuuttipalveluita ja PTH-osastoja koskevien muutosesitysten osalta. Tämän jälkeen talousarviota ja -suunnitelmaa siihen liittyvine sopeutustoimineen on käsitelty aluehallituksessa 25.11.2024 (§ 255) ja 2.12.2024 (§ 270).

Hallinto-oikeus toteaa, että aluevaltuuston toimivaltaan kuuluu itse arvioida, pitääkö se suoritettua valmistelua ja esitettyä selvitystä riittäväenä vai haluaako se palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Hallinto-oikeus toteaa, että aluevaltuusto on kertaalleen palauttanut sopeutustoimia koskevan asian uuteen valmisteluun, jonka jälkeen asiaa on käsitelty aluehallituksessa. Aluevaltuusto on sittemmin valituksenalaisella päätöksellään päättänyt hyväksyä talousarvion ja -suunnitelman asian käsittelyssä hyväksytyin muutoksin ja

lisäyksiin. Aluevaltuusto on ratkaissut asian aluehallituksen valmistelun pohjalta harkintavaltansa mukaisesti. Asiassa ei ole ilmennyt, että valmistelu olisi valituksessa esitetyistä syistä sillä tavalla virheellistä tai puutteellista, etteikö aluevaltuustolla olisi ollut edellytyksiä arvioida aluehallituksen ehdotuksen merkitystä tai sisältöä. Aluevaltuusto on talousarvion ja taloussuunnitelman hyväksyessään katsonut, että aluehallitus on valmistellut sopeutustoimia koskevan asian uudelleen aluevaltuuston edellyttämällä tavalla. Aluevaltuusto ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan valituksessa esitetyt perusteet huomioiden lainvastainen.

Johtopäätös

Aluevaltuuston päätös 11.12.2024 § 77 ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä eikä se muutoinkaan ole valituksessa esitetyt perusteet huomioiden lainvastainen.

Muut sovelletut oikeusohjeet

Tuomioistuinlaki 4 luku 1 §
Laki hyvinvointialueesta 43 § 1 momentti 2 kohta

Muutoksenhaku

Hyvinvointialueesta annetun lain 147 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (aluevalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Karoliina Hyvärinen, Marika Turunen ja Toni Nykänen.

Esittelevä jäsen

Toni Nykänen

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	Henri Sihvonen, sähköpostitse antopäivänä Hallintolain 56 §:n 2 momentin ja 68 §:n 1 momentin mukaan on valituskirjelmässä yhdyshenkilöksi ilmoitetun Henri Sihvosen tämän päätöksen tiedoksi saatuaan ilmoitettava siitä muille valittajille. Jos hän tämän laiminlyö, hän on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä tai sen viivästymisestä aiheutuneen vahingon, sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun ja muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi.
Oikeudenkäyntimaksu	310 euroa (Oikeudenkäyntimaksua koskeva oikaisuvaatimusohje on tämän päätöksen liitteenä.)
Jäljennös maksutta	Etelä-Savon hyvinvointialueen aluevaltuusto / aluehallitus, sähköpostitse antopäivänä Hyvinvointialueen on hyvinvointialueesta annetun lain 147 §:n mukaan viipymättä julkaistava ilmoitus tästä päätöksestä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuun ottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan hyvinvointialueen jäsenelle taikka hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osalliselle hyvinvointialueelle ja sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus, PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>